

Sammanfattning Medborgarundersökningen 2023

Bakgrund samt svarsfrekvens

Undersökningen gjordes genom att ett brev skickades hem till respondenterna med information om undersökningen och en möjlighet att besvara enkäten på webben genom att scanna en QR-kod eller logga in via en länk i brevet. Påminnelse skickades ut till respondenterna via sms. De i åldersgruppen 64 år och äldre som ej svarat efter påminnelsen fick en enkät och svarskuvert hemskickad så att de kunde svara på pappersenkäten och skicka in den med posten. Insamling har skett under perioden maj till juni 2023.

Medborgarundersökningen har genomförts sedan 2009 och har fokus på trygghet, stadsmiljö, kultur och idrott, rent och städlat samt trafik, parker och grönområden. Undersökningen 2020 genomfördes ej med anledning av pågående pandemi.

Inför årets medborgarundersökning gjordes en översyn av frågorna i enkäten vilket resulterade i att antalet frågor minskade från 57 till 26 frågor. Anledningen till översynen vara att underlätta för respondenterna att svara samt att öka viljan att svara för att uppnå en högre svarsfrekvens. Förhoppningen var att färre antal frågor, möjligheten att scanna en QR – kod samt sms påminnelser skulle öka viljan att svara. Tyvärr går det inte att se någon skillnad i svarsfrekvensen på totalen i årets mätning.

Årets svarsfrekvens ligger på 38 procent vilket är lägre än tidigare men antalet svar per stadsdel är runt 300 vilket ger ett bra underlag för respektive stadsdel.

Stockholms stad Medborgarundersökning	Antal i urval 2023	Antal svar 2023	Svarsfrekvens (%) 2023	Antal i urval 2022	Antal svar 2022	Svarsfrekvens (%) 2022	Antal i urval 2021	Antal svar 2021	Svarsfrekvens (%) 2021
Stockholm stad totalt	10655	4873	38	8859	4494	46	8859	4406	45
Bromma	753	351	47	700	347	50	700	358	51
Enskede-Årsta-Vårde	956	338	35	900	392	44	900	413	46
Festa	750	298	38	700	344	49	700	312	45
Hägersås-Ålssjö*	826	362	44	750	383	51	750	374	50
Hässelby-Vällingby	922	309	33	750	345	46	750	313	42
Kungsholmen	750	317	42	700	355	51	700	331	47
Norman	750	298	40	700	339	48	700	362	52
Rinkeby-Kista	1073	282	26	950	321	34	950	299	31
Skarpnäcka	754	304	40	700	333	48	700	340	49
Skärholmen	851	280	33	800	308	38	800	302	38
Spånga-Tensta	800	275	34	750	308	41	750	304	41
Södermalm	700	343	49	700	375	54	700	381	55
Östermalm	800	293	37	750	366	49	750	347	46
Kvinnor		2236		5221	2430	47	5202	2367	46
Män		1779		4629	1862	41	4648	1865	41
Ärman konsumentförväll ej svara		51			57			78	
19-34 år	2000	434	22	2406	648	27			
35-49 år	3445	637	18	2118	814	38			
50-64 år	2208	707	32	1703	779	46			
65 år eller äldre	3602	2236	62	3623	2165	59			

Urvalet för året var något större än 2022, 10655 personer erbjöds att svara. Sedan 2019 är åldersintervallet för urvalet ändrat till 100 år istället för 79 år. Den högre andelen äldre i undersökningen kan påverka både svarsfrekvensen och resultaten. Anledningen till urvalsförändringen var att inte diskriminera gruppen 80 år och äldre.

För flera påståenden är andelen vet ej svar högt. Nämnderna bör ta hänsyn till detta i sina analyser av resultaten.

Bortfallsanalysen för undersökningen visar att felmarginalen är den samma i år, närmare runt +/- 5 procent för de flesta SDN. Tidigare år har felmarginalen legat på runt +/- 8 procent men sedan urvalet fördubblades har felmarginalen sjunkit något vilket är positivt samtidigt som det fortfarande med anledning av felmarginalen är svårt att dra några egentliga slutsatser om förändringar mellan två år för resultatet på SDN nivå. För Staden ligger felmarginalen på +/- 1,5 procent vilket är mer normalt för de undersökningar som Staden gör.

Då det finns en osäkerhet i svaren för nämnderna görs inga jämförelser mellan dem i sammanfattningen. I nämndrapporterna redovisas nämndens resultat jämfört med staden.

Sammanfattning

Andel invånare som svarar positivt på frågorna har ökat för majoriteten av frågorna. Frågan om snöröjning och sandning av gator och gångvägar har dock en lägre andel nöjda i år jämfört med 2022. Noteras bör att denna fråga har en historik av att vara volatil och till viss del beroende av hur stor eller liten nederbörden är under vintern. Frågan om den egna stadsdelen upplevs ren och städad har minskat något i årets mätning men är på en högre nivå än år 2019.

Andelen positiva svar på frågorna om kultur och kulturutbud har ökat jämfört med mätningen förra året och året innan dess. Det begränsade kulturutbudet under pandemin är troligen orsaken till ett lägre resultat för dessa frågor vid mätningen år 2021. Andel nöjda är nu på ungefär samma nivåer som innan pandemin.

Andel invånare som är nöjda med trafikmiljön i fråga om säkerhet för gående samt om det är lätt att ta sig fram med cykel har ökat jämfört med förra året. För frågan om trafikmiljön upplevs som säker för cyklister är resultatet på samma nivå som förra året.

På frågor om invånarnas vetskap om hur de kan påverka beslut och kan vara delaktig i utvecklingen eller anmäla fel gällande parker, lekplatser och parklekar eller har synpunkter på dessa har andelen som svarar instämmande ökat mot förra året. Det är dock en fortsatt hög andel som inte kan besvara frågorna.

Resultat

För flera frågor om trygghet, renhållning, skötsel och städning, snöröjning, kultur i invånarnas närområde samt för vad de tycker om Stockholm som stad som helhet finns jämförelser från 2011 eller 2013. Övertid har andelen nöjda för de flesta påståenden inte förändrats markant utan andelen nöjda är relativt stabilt. Trenden är svagt positivt för flertalet av dessa frågor. Undantaget är frågan om snöröjning och sandning av gator och gångvägar som är starkt sammankopplad med hur vintern har upplevts. Frågorna om kultur hade en naturlig nedgång under år 2021 då samhället präglades av stängda verksamheter pga. pandemin. Andelen nöjda ser ut att återhämta sig till nivåer som innan pandemin.

Trygghet

I Medborgarundersökningen ställs påståendet ”Jag känner mig trygg när jag går ensam hem på kvällen” som mäter andelen som instämmer i detta i en stadsdel. Sedan 2011 har trenden legat still, förutom en nedgång 2019 och en något högre andel som upplevde sig otrygga under åren 2020 och 2021. I årets medborgarundersökning har andelen som känner sig otrygga när de går ensamma hem på kvällen i sin stadsdel blivit något lägre och ligger på samma nivå som 2018 och tidigare år. Till skillnad från den mätning BRÅ (Brottsförebyggande rådet) gör och stadens senaste trygghetsmätning då andelen otrygga på denna fråga ökat.

Påståendet om trygghet i parker och grönområden i stadsdelen har en positiv trend där andelen som upplever otrygghet har minskat sedan år 2017. Färre upplever också otrygghet i sin stadsdel i år än tidigare år.

Personer 50 år och uppåt upplever en något högre otrygghet när de vistas i parker och grönområden än personer i de yngre åldrarna. Gruppen 65 år eller äldre upplever i högre grad otrygghet när de går ensamma hem på kvällen. Delvis samma grupp, personer mellan 50 – 64 år (ej äldre än 65 år) upplever sig otrygga i sin stadsdel i högre

utsträckning än övriga grupper. Gruppen 18 – 34 år upplever sig minst otrygga i sin stadsdel som helhet.

Kvinnor upplever i högre grad otrygghet när de går ensamma hem på kvällen, i parker och grönområden och i sin helhet i stadsdelen.

Brå genomför årligen den Nationella trygghetsundersökningen (NTU) vars syfte bland annat är att undersöka människors otrygghet. I mätningen som BRÅ gjorde våren 2022 uppger totalt 27 procent av befolkningen (16–84 år) att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar i sitt bostadsområde, vilket i princip är på samma nivå som 2021, då andelen var 28 procent. Efter en svag minskning mellan åren 2007 till 2010 var andelen otrygga relativt oförändrad fram till och med 2015, följt av en påtaglig ökning året därpå. Sedan 2016 har nivån varit stabil med någon enstaka variation.

Nationellt är det betydligt vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det (35 respektive 18 %), vilket överensstämmer med stadens mätning. Andelen otrygga är större bland de äldsta kvinnorna i stadens medborgarundersökning, vilket är i linje med förra årets mätning.

Övriga frågor

Vad gäller frågorna om trafiksäkerhet i stadsdelen för gående och cyklister ses nu en relativt stadig trend över åren. Andelen nöjda med säkerheten för gående har ökat något i årets mätning efter en nedgång mellan 2018 och 2019. Likaså har andelen som svarar positivt på möjligheten att ta sig fram på cykel och till fot ökat något.

Undersökningen visar att invånarna i staden i högre utsträckning än föregående år vet hur de kan påverka beslut i sin stadsdel om parker, lekplatser och parklekar och hur de kan vara delaktiga i utvecklingen. Dock är det en ökning från relativt låga nivåer och en högre andel som inte kan besvara frågorna än övriga frågor.

Invånarna är även mer nöjda med möjligheterna för både vuxna och barn att ta del av kultur samt utöva kultur än föregående mätning. De är också mer nöjda med möjligheten till aktiviteter i parker och naturområden och nivåerna är nu som innan pandemin.

Andelen som upplever att det är rent och städlat i stadsdelen har minskat något men trenden från år 2011 visar på relativt stabil utveckling.

Män och kvinnor ger på flera påståenden likvärdiga svar men för påståenden om trygghet upplever sig kvinnor mer otrygga vilket speglar tidigare års resultat. Kvinnor är även mer nöjda med frågorna som berör kultur och idrott. Resultatskillnaderna stämmer väl överens med tidigare års resultat som visar på samma mönster. Kvinnor anser sig också kunna påverka olika beslut i högre utsträckning än männen, männen är dock överlag mindre otrygga i sitt närområde.

Avseende ålder kan konstateras att de äldre är överrepresenterade i svarsstatistiken i förhållande till urvalet. Det finns också vissa skillnader i svarsmönster. Framför allt svarar den äldre målgruppen något lägre på frågor som berör städning och trygghet och svarar i högre grad positivt på frågor om information och delaktighet.